

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TẠ VĂN TUẤN

**PHÁT TRIỂN NÔNG SẢN
THEO HƯỚNG SẢN XUẤT HÀNG HÓA TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN HÀM YÊN TỈNH TUYÊN QUANG**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN – 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TẠ VĂN TUẤN

**PHÁT TRIỂN NÔNG SẢN
THEO HƯỚNG SẢN XUẤT HÀNG HÓA TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN HÀM YÊN TỈNH TUYÊN QUANG**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN ĐÌNH LONG

THÁI NGUYÊN – 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và mọi thông tin trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Tạ Văn Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Quản lý Đào tạo Sau Đại học, các thầy, cô giáo, cán bộ nhân viên trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt, tôi xin chân thành cảm ơn **PGS. TS. Nguyễn Đình Long**, người đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cán bộ, lãnh đạo Huyện uỷ, UBND huyện, Phòng Nông nghiệp & PTNT, Phòng Thống kê, Phòng Tài nguyên và Môi trường, cán bộ và nhân dân huyện Hàm Yên, tỉnh Tuyên Quang đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi khi điều tra, thu thập các tài liệu và số liệu thực hiện đề tài luận văn.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn cơ quan, gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện và động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày ..... tháng.... năm 2014

Tác giả luận văn

Tạ Văn Tuấn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp mới của đề tài.....	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1: TỔNG QUAN VỀ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP THEO HƯỚNG SẢN XUẤT HÀNG HÓA.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá	5
1.1.1. Cơ sở lý luận về phát triển nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá.....	5
1.1.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển nông nghiệp hàng hóa.....	13
1.2. Cơ sở thực tiễn về phát triển nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá ở một số nước trên thế giới và ở Việt Nam.....	19
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá ở một số nước trên thế giới	19
1.2.2. Kinh nghiệm của một số địa phương trong nước	22
1.3. Một số bài học kinh nghiệm rút ra từ nghiên cứu lý luận và thực tiễn....	28
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	30
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	30
2.2. Các phương pháp nghiên cứu.....	30

2.2.1. Phương pháp tiếp cận.....	30
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	31
2.2.3. Phương pháp xử lý thông tin.....	32
2.2.4. Phương pháp phân tích, đánh giá.....	32
2.2.5. Phương pháp chuyên gia.....	32
2.2.6. Phương pháp phân tích SWOT.....	33
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	33
Chương 3: THỰC TRẠNG CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG LÂM NGHIỆP THEO HƯỚNG SẢN XUẤT HÀNG HÓA Ở HUYỆN HÀM YÊN, TỈNH TUYẾN QUANG.....	35
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của Hàm Yên ảnh hưởng đến đầu tư phát triển nông nghiệp.....	35
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	35
3.1.2. Tình hình kinh tế Hàm Yên giai đoạn 2009-2013.....	37
3.1.3. Một số đánh giá chung về đặc điểm địa bàn huyện Hàm Yên có ảnh hưởng đến phát triển kinh tế - xã hội.....	38
3.2. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông lâm nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa ở huyện Hàm Yên.....	41
3.2.1. Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp chung toàn huyện.....	41
3.2.2. Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế ngành trồng trọt.....	42
3.2.3. Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế ngành chăn nuôi, thủy sản.....	49
3.2.4. Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế ngành lâm nghiệp của huyện....	53
3.3. Đánh giá về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông lâm nghiệp huyện Hàm Yên giai đoạn 2011 - 2013.....	56
3.3.1. Đánh giá qua ý kiến điều tra.....	56
3.3.2. Đánh giá về những thành công và nguyên nhân thành công.....	60
3.3.3. Đánh giá về những tồn tại và nguyên nhân tồn tại.....	62
3.4. Phân tích SWOT chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông lâm nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa ở huyện Hàm Yên.....	64

Chương 4: GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM ĐẨY MẠNH CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG LÂM NGHIỆP THEO HƯỚNG SẢN XUẤT HÀNG HÓA Ở HUYỆN HÀM YÊN, TỈNH TUYÊN QUANG.....	68
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông lâm nghiệp huyện Hàm Yên, tỉnh Tuyên Quang từ nay đến năm 2020	68
4.1.1. Bối cảnh.....	68
4.1.2. Các quan điểm về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông lâm nghiệp ở Hàm Yên trong giai đoạn tới.....	68
4.1.3. Mục tiêu chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông lâm nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa	69
4.2. Một số giải pháp chủ yếu nhằm đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông lâm nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa ở huyện Hàm Yên	73
4.2.1. Triển khai việc thực hiện công tác quy hoạch phù hợp với điều kiện mới....	73
4.2.2. Quy hoạch sản xuất hàng hoá gắn liền với chuyên môn hóa, đa dạng hóa nhằm thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá.....	74
4.2.3. Hỗ trợ phát triển về số lượng và quy mô trang trại sản xuất hàng hóa	76
4.2.4. Đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật nông nghiệp để nâng cao trình độ chuyên môn kỹ thuật, tổ chức sản xuất nông nghiệp hàng hoá ..	77
4.2.5. Đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng phục vụ cho sản xuất, tiêu thụ sản phẩm và bảo vệ môi trường nông thôn	78
4.2.6. Tăng cường nguồn vốn tín dụng đầu tư cho sản xuất hàng hóa	79
4.2.7. Giải pháp về thị trường đầu vào và đầu ra của sản phẩm	79
4.2.8. Xây dựng vùng sản xuất an toàn, phát triển thương hiệu nông sản hàng hóa đối với thị trường trong và ngoài nước.....	81
4.3. Một số kiến nghị.....	81
KẾT LUẬN	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO	85
PHỤ LỤC	87

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
BQ	: Bình quân
BVTV	: Bảo vệ thực vật
CCKT	: Chuyển dịch cơ cấu kinh tế
CN	: Công nghiệp
CNH	: Công nghiệp hoá
ĐDH	: Hiện đại hoá
HTX	: Hợp tác xã
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
KTQD	: Kinh tế quốc dân
NN&PTNT	: Nông nghiệp và phát triển nông thôn
TB	: Trung bình
UBND	: Ủy ban nhân dân
VAC	: Vườn ao chuồng
VACR	: Vườn ao chuồng ruộng
WTO	: Tổ chức thương mại thế giới
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Các chỉ tiêu cơ bản của huyện Hàm Yên	37
Bảng 3.2: Cơ cấu giá trị sản xuất nông lâm nghiệp huyện Hàm Yên.....	41
Bảng 3.3: Diện tích và sản lượng cây lương thực chủ yếu huyện Hàm Yên..	43
Bảng 3.4: Diện tích, sản lượng một số cây công nghiệp hàng năm.....	45
Bảng 3.5: Diện tích, sản lượng một số cây công nghiệp lâu năm.....	47
Bảng 3.6: Diện tích, sản lượng một số cây ăn quả của huyện Hàm Yên.....	48
Bảng 3.7: Số lượng gia súc, gia cầm qua các năm (Đvt: con).....	50
Bảng 3.8: Sản lượng thịt hơi xuất chuồng qua các năm	50
Bảng 3.9: Sản lượng thủy sản chủ yếu của huyện Hàm Yên.....	51
Bảng 3.10: Giá trị sản xuất ngành thủy sản của huyện Hàm Yên	52
Bảng 3.11: Các loại sản phẩm lâm nghiệp chủ yếu	53
Bảng 3.12: Giá trị sản xuất ngành lâm nghiệp trên địa bàn.....	54
Bảng 3.13: Cơ cấu giá trị sản xuất ngành lâm nghiệp huyện Hàm Yên	55
Bảng 3.14: Đánh giá mức độ chuyển dịch cơ cấu theo ngành sản xuất	56
Bảng 3.15: Đánh giá về mức độ chuyển dịch cơ cấu ngành trồng trọt.....	57
Bảng 3.16: Đánh giá về mức độ chuyển dịch cơ cấu ngành chăn nuôi	57
Bảng 3.17: Đánh giá về mức độ chuyển dịch cơ cấu ngành lâm nghiệp.....	58
Bảng 3.18: Định hướng chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo ngành sản xuất.....	58
Bảng 3.19: Định hướng chuyển dịch cơ cấu kinh tế trong ngành trồng trọt	59
Bảng 3.20: Định hướng chuyển dịch cơ cấu trong ngành chăn nuôi.....	59
Bảng 3.21: Định hướng chuyển dịch cơ cấu trong ngành lâm nghiệp.....	60

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Cơ cấu giá trị sản xuất ngành nông nghiệp huyện Hàm Yên 3 năm 2011-2013	42
Biểu đồ 3.2: Cơ cấu giá trị sản xuất ngành thủy sản huyện Hàm Yên 3 năm 2011-2013	52
Biểu đồ 3.3: Cơ cấu giá trị sản xuất ngành lâm nghiệp huyện Hàm Yên 3 năm 2011-2013	55